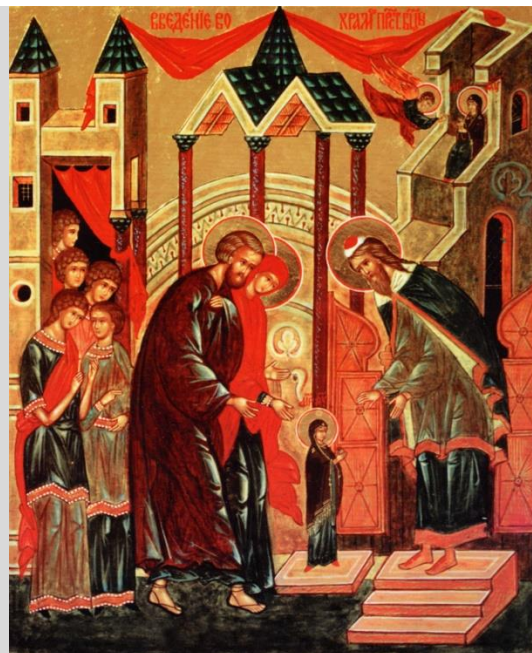

STAUROS

č. 23 november 2021

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

PASTIERSKY LIST NAŠICH BISKUPOV K OBDOBIU FILIPOVKY

Milí bratia a sestry. Hovorí sa, že „šťastie praje pripraveným“. V našej cirkvi sa začína prípravné obdobie pred sviatkom Narodenia Pána, ktoré sa nazýva „filipovka“. Začína sa liturgickou spomienkou na sv. apoštola Filipa, ktorá pripadá na dnešný deň 14. novembra. Teda od zajtra je to presne 40 dní do sviatku Vianoc.

Ako sa máme pripraviť na ten dar, ktorý nám Boh chce darovať cez svojho Syna Ježiša Krista? Odpoveď je jednoduchá: VIEROU. Určite sa zhodneme, že je rozdiel, či dažďovú vodu budeme zachytávať do prúteného koša, alebo do vedra. Dážď bude pršať do oboch nádob, ale v jednej sa udrží a cez tú druhú len pretečie a nezostane v nej nič. Toto spôsobuje viera. Ona pripraví naše srdce, aby sa v nás narodil, usídlil a udržal Kristus.

Každý rok máme skúsenosť, že obchodné reťazce nás v dostatočnom časovom predstihu zaplavujú vianočnou výzdobou a púšťajú nám vianočné piesne a koledy. Možno by ich Pán Ježiš pochválil tak, ako nepoctivého správcu, že si počínajú prezieravo, chcú, čo najviac zarobiť. Preto sa môžeme od týchto obchodníkov učiť aj my, ale robme to v inom duchu.

V niektorých krajinách majú taký zvyk, že už od začiatku adventu – teda počas celého prípravného obdobia v latinskej cirkvi pred Vianocami – majú vo svojich príbytkoch vianočnú výzdobu – konkrétne, že niekde na viditeľnom mieste je umiestnený betlehem. Viete, ak sa hovorí, „zide z očí – zide z mysle“, tak by mal platiť aj opak: „Ak budeme mať niečo stále na očiach, tak stále na to budeme aj myslieť.“

Možno by nebolo zlé, nasledovať tento zvyk. Stále totiž potrebujeme mať na očiach pokoru, lásku a milosrdenstvo Boha, ktorý prichádza na svet spasť človeka.

Cirkevní otcovia, častokrát prirovnávajú Ježiša Krista k Samaritánovi, ktorý sa pristavil pri zranenom človekovi. Nešťítia sa dotknúť našich rán po hriechu, obviazať ich a zaplatiť za našu liečbu tú najvyššiu cenu: vlastný život.

Nebráni sa vstúpiť a narodiť v maštali. Vstúpi do chrámu, z ktorého sme urobili „lotrovský pelech“. Ježiš Kristus vyhľadával hriešnikov, stoloval s nimi a venoval im veľa času.

Mladíkovi, ktorý bol naviazaný na množstvo svojho majetku venoval láskavý pohľad. Zachránil cudzoložníčku pred ukameňovaním. Nepohoršil sa nad Zachejom, ktorý toho v živote veľa nakradol - aj v ňom videl Abrahámove dieťa. Každý z nás máme svoje slabosti. Ale slabosti nie sú na to, aby sme im nutne podľahli, ale aby sme sa v nich učili opierať o Boha. Sv. Pavol si bol tiež vedomý svojej slabosti a Boh mu povedal: „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti.“

Ak sme urobili v živote niečo, za čo sa hanbíme, pamätajme na slová pápeža Františka, ktoré nám povedal pri svojej návšteve na Slovensku: „Hanba nie je problém. Je to dobrá vec. Ak sa hanbíš, to znamená, že nesúhlasíš s tým, čo si urobil. Ale nebuď vážnom hanby, pretože Boh sa za teba nikdy nehanbí. On ťa miluje práve tam, kde sa za seba hanbíš.“

Ježiš Kristus prišiel na svet, aby každému človekovi otvoril cestu k obráteniu, cestu, ktorá vedie k večnému šťastiu. Cestu, ktorá vedie k láske, akou miluje Boh. Ježiš Kristus v každom z nás vidí Abrahámove dieťa, človeka, ktorý môže mať tú istú skúsenosť viery, ako mal Abrahám. Keď prišla v jeho živote veľká skúška, on povedal: „Boh sa postará!“

Pápež František pri slávení jedných Vianoc povedal: „Často sa hovorí, že najväčšou životnou radosťou je narodenie dieťaťa. Je to niečo mimoriadne, čo mení všetko, uvádza do pohybu netušené energie a umožňuje premáhať únavu, ťažkosti a nočné bdenie, lebo prináša neopísateľné šťastie, ktoré nemôže byť ničím prekonané. Tým sú Vianoce: Ježišovo narodenie je tou novosťou, ktorá nám umožňuje každý rok vnútorne sa znovuzrodiť a nájsť v Ježišovi silu čeliť každej skúške.“

„Šťastie praje pripraveným“, povedali sme v úvode. Všade okolo nás sú bratia a sestry, ktorí potrebujú našu pomoc. Dobrý Samaritán – Ježiš Kristus, odchádza s poznámkou: „Ak vynaložíš viac, ja ti to zaplatím, keď sa vrátim.“ Už o 40 dní príde na svet ako malé dieťa, kiež by sme ho očakávali s radosťou a láskou k našim blízkym.

Požehnanú prípravu očakávania Narodenia Krista vám želajú kňazi a vladykovia našej metropole.

FILIPOVKA – HISTÓRIA A SÚČASNOSŤ

Svätý Gregor Nazianský v niekoľkých kázňach uvádza tento pôst vo východných cirkvách okolo roku 379 alebo 388. Po jeho odchode z Konštantínopolu sa oslava Kristovho narodenia 25. decembra zanedbala. V roku 395 cisár Honórius znovu zaviedol slávenie tohto sviatku. Sv. Ján Zlatoústý zaznamenal, ako zaviedol tento pôst v Antiochii okolo roku 380. Jasne hovorí, že ho zaviedol podľa vzoru Rímskej cirkvi. Sv. Ján veril, že rímski kresťania vedia dátum Kristovho narodenia lepšie ako ktokoľvek iný, pretože mali prístup do archívov cisárskeho mesta.

Prvá zmienka o prípravnom období pred Narodením Pána je zmienená v dekréte koncilu zo Zaragozy (380). Konciloví otcovia sa uzniesli, že každý kresťan má od 17. decembra do Bohozjavenia (6. januára) chodiť denne do chrámu. Na synode v Mac (v dnešnom Francúzsku) r. 581 bolo schválené, že každý kresťan sa má od sviatku sv. Martina (11. novembra) až do 24. decembra postiť trikrát do týždňa (pondelok, streda, piatok).

Naše prípravné obdobie sa vyvinulo neskôr. Odborníci sa rozchádzajú pri určení presného času, kedy sa to dostalo do nášho kalendára. Niektorí tvrdia, že sa tak stalo v šiestom storočí. Iní sa domnievajú, že sa tak stalo v siedmom alebo až ôsmom storočí. Súčasné liturgické obdobie pred Narodením bolo definitívne ustálené na Konštantínopolskom sneme v roku 1166. Koncil sa uzniesol, že pôst sa bude začínať 15. novembra a bude trvať do 24. decembra vrátane. Tak bol ustanovený ďalší 40-dňový pôst. V roku 1966, byzantskí katolícki biskupi v Amerike zredukovali čas pôstu - začiatok stanovili na 10. december. Čo sa týka bohoslužobných textov, prípravné obdobie pred sviatkami Narodenia nášho Pána a Svätého Bohozjavenia nášho Pána sa stále začína 15. novembra, teda deň po sv. apoštola Filipa, od ktorého sa odvodzuje aj jeho ľudový názov.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 15. – 21. 11. 2021

Pondelok	Začiatok Filipovky 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Katarína
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Daniel
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Anna
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) Následne veľká večiereň
Nedeľa	Dvadsať šiesta po Päťdesiatnici, Uvedenie Bohorodičky do chrámu, 1. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v Lehniciach 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 22. – 28. 11. 2021

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne veľká večiereň
NEDEĽA	Dvadsať siedma po Päťdesiatnici, 2. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v Bernolákove 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň

OZNAMUJEME

- Pondelkom, 15. 11. 21 vstupujeme do pôstneho obdobia pred sviatkami Narodenia Pána a Bohozjavenia, ktoré ľudovo voláme *Filipovka*. Hoci sa oficiálna pôstna disciplína oproti ostatnému obdobiu nemení, nevyklučuje to vlastnú iniciatívu na vylepšenie duchovného života.
- V súčasnosti slávime v nedeľu znova 4 sv. liturgie. Okrem sv. liturgie o 9:00 a 10:30 slávime aj sv. liturgiu o 12:00 hod v slovenskom a o 17.00 v cirkevnoslovanskom jazyku. Po večernej sv. liturgii sa modlíme večiereň. Kvôli zhoršenej pandemickej situácii je potrebné sa na nedeľnú sv. liturgiu zapísať buď na webovej stránke farnosti www.bratislava.grkatba.sk alebo sa nahlásiť osobne či telefonicky. Sv. liturgie o 9:00 a 10:30 hod sú určené pre zaočkovaných a o 12:00 a 17:00 pre tzv. základ (tzn. nie je potrebné očkovanie ani test.) s obmedzeným počtom účastníkov.
- Do pozornosti dávame sv. liturgiu v rámci *Trnavskej novény*, ktorú bude sláviť vladyka Peter Rusnák v sobotu, 20. novembra 2021 o 15. 30 hod. Táto sv. liturgia bude priamo prenášaná TV Lux.
- Na nedeľu, 21. 11. 21 zároveň pripadol aj jeden z dvanástich veľkých sviatkov cirkevného roka – Uvedenie Presvätej Bohorodičky do chrámu. Okrem myrovania bude po sv. liturgiách aj požehnanie detí, ktoré sa s týmto sviatkom viaže.
- V nedeľu, 21. 11. 21 budeme sláviť sv. liturgiu v chráme sv. Alžbety Uhorskej v Lehniciach so začiatkom o 16.00 hod.
- V nedeľu, 28. 11. 21 bude jesenná zbierka na charitu. Vopred ďakujeme za Vašu podporu ľudí v hmotnej núdzi.
- V nedeľu, 28. 11. 21 budeme sláviť sv. liturgiu v chráme Sv. Štefana Uhorského v Bernolákove so začiatkom o 16.00 hod.
- K dispozícii je už knižný kalendár spolku sv. Cyrila a Metoda na rok 2022 za cenu 3 €. Taktiež je v ponuke aj kalendár časopisu Slovo za príspevok 1 €.
- Rádio Mária hľadá dobrovoľníkov pre rôzne činnosti súvisiace s fungovaním rádia. Viac informácií získate cez e-mailový kontakt: coordinator.slo@radiomaria.org

ĎAKUJEME

- V nedeľu, 7. 11. 21 sme pri zbierke na Solidárny fond prispeli sumou: 750 €. Čím sme podporili ekonomicky slabšie farnosti našej eparchie. Ďakujeme za Vašu prejavenu solidaritu.
- Na projekt Fóra života *Sviečka za nenarodené deti* sme prispeli sumou 235 €. Viac informácií o použití darovaných prostriedkov nájdete na internetovej stránke: www.sviecka.forumzivota.sk
- Bohu známa rodina darovala na podporu farnosti 50 €, iná Bohu známa rodina darovala na chrám 1000 €. Vyslovujem vďačné „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu rod Krajňákovej a Telepčákovej (6. 11. 21) a rod. Semberovej a Vavříkovej (13. 11. 21)
20. 11. 21 sú v rozpise na rade rodiny: *Ďuková a Porhinčáková*
27. 11. 21 upratuje rodina *Žačikvá a Mocková*
Ďakujeme za Vašu službu.

KONTAKT

- V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:
osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845
e-mail: bratislava@grkatba.sk

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717